

- бачити статистику виконання;
- створювати анкетні опитування;
- планувати час розсилки завдань;
- налагоджувати невидиме для інших учнів індивідуальне спілкування з більш сором'язливими школярами тощо»[2, с.14]

«А використання Google-груп дає вчителю можливість швидко викладати групі домашні завдання, електронні підручники, конспекти, завдання на практичні та лабораторні заняття; координувати навчальну діяльність учнів під час роботи над проектами; викладати результати навчальної діяльності учнів (творчих завдань, рефератів, індивідуальних навчально-дослідницьких завдань тощо) на власних сторінках у групі та організувати їх обговорення» [3,с.29].

Незважаючи на труднощі у роботі дистанційного навчання саме додатки Google спрощують роботу педагогів і дають можливість доступно подати матеріали кожному учневі індивідуально і всім загалом. Крім допомоги вчителю такі освітні додатки, все ж таки, розвивають інформаційно-комунікативні навички в учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буртовий С.В. Хмарні технології в освіті: Microsoft, Google, IBM. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oin.in.ua/osvitni-hmary-microsoft-google-ibm-suchasni-instrumenty-formuvannya-osvitnoho-seredovyscha-navchalno-doslidnytskoji-diyalnosti-ditej/>
2. Войтович Н.В., Найдьонова А.В. Використання хмарних B54 технологій Google та сервісів web 2.0 в освітньому процесі. Методичні рекомендації. – Дніпро: ДПТНЗ «Дніпровський центр ПТОТС», 2017 – 113 с.
3. Слободяник О.В. Використання Google сервісів для контролю самостійної роботи учнів // Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти, 2014, Том 2, № 6 с. 28-33 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/NZ-PMFMTO/article/viewFile/345/333>

Г. М. Закалик
кафедра ТПП, ІППО

ПСИХОЛОГІЧНА УСТАНОВКА НА ФОРМУВАННЯ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ТА СВОБОД СТУДЕНТА

*Індивідом народжуються, особистістю стають,
а індивідуальність відстоюють*
Б. Ананьєв

В умовах сьогодення усе більше постає проблема виховання всебічно розвинутої особистості. Категорія особистості посідає в суспільній свідомості одне з центральних місць. Особистість відіграє значну роль у вирішенні політичних, економічних, культурних, наукових, технічних проблем, загалом у піднесенні рівня людського буття. Процес її формування та становлення відбувається лише під впливом суспільства, взаємодії із собі подібними індивідами та за їхнього безпосереднього впливу на неї. Тоді, коли від народження у людини є такі властивості як темперамент та задатки здібностей, упродовж життя відзначаються сформовані психологічні характеристики – стійкість, єдність та активність, а в основу структури закладаються: можливості, властивості та цілеспрямованість; формується її характер, розвиваються та удосконалюються спеціальні здібності. Її важливою характеристикою стає направленість, що виявляє мету, яку ставить перед собою людина, прагнення, мотиви, відповідно до яких вона діє, та психологічні установки, якими керується. Цілісністю мотивів стають не лише вітальні, а й психодуховні потреби, а також переконання людини.

Особливого значення набувають психологічні установки в умовах нинішнього стресового стану, якого зазнають не лише молоді люди в Україні, але й усе людство, пов'язаного із незвичним COVID-19. Власне тому важливо поділитися досвідом як здійснюється формування успішної особистості студента в умовах карантину.

Будучи відкритою системою, розвиток особистості завжди здійснюється у взаємозв'язку з іншими людьми. Завдяки соціалізації особистість набуває динамічної організації, де упорядковуються особливі мотиваційні системи, звички, особистісні риси і якості та психологічні установки індивіда, які визначають його унікальність і неповторність. Так особистість формує усі рівні взаємодії з середовищем, передусім соціальним. У цих стосунках не можливо шукати якусь рівновагу між довкіллям і людиною (наприклад, як цього вимагає функціональна здатність її організму, яку ми називаємо гомеостазом). У суспільстві діють зовсім інші закони: людина має встановлювати нові стосунки і розвивати наявні, прагнути змінити довкілля, перетворити та підпорядкувати його собі і, у такий спосіб, постійно “розвивати” свій гомеостаз.

Цей механізм чітко працює через психологічні установки. Установка виникає і реалізується у мисленні особистості. У цей момент ніби включаються “акцептор дії” і створюється “образ потрібного майбутнього” [3].

Д. М. Узнадзе виділяє в первинній установці два плани аналізу – онтологічний та методологічний [4]. Методологічна сторона аналізу включає розгляд тих властивостей, якими наділяється установка, щоб виступити у якості опосередкованої ланки, що необхідна для вирішення завдання подолання постулату безпосередності. Онтологічний аспект містить ті реальні ознаки, якими і володіє явище, що було назване первинною установкою.

Психологічна установка або атитюд – конкретний феномен готовності, вироблений на основі досвіду, що дозволяє стійко реагувати на передбачувані об'єкти чи ситуації; це вибіркова активність, що викликається потребою і спрямована на її задоволення.

Установка у своїй структурі має три важливих складових: когнітивну (пізнавальну), афективну (емоційну) та конативну (поведінкову). Завдяки установці суб'єкт виявляє знання про предмет та надає емоційну оцінку, визначаючи програму дій щодо конкретного об'єкта.

Цілком ймовірним є, що може виникати певна суперечність між афективним та іншими її компонентами – когнітивним і поведінковим, оскільки когнітивний компонент (знання про об'єкт) включає певну оцінку об'єкта (корисний чи шкідливий, добрий чи поганий, потрібний чи непотрібний), а конативний – включає оцінку дії стосовно предмета установки. Однак, як би то не було, викликається відповідна емоція, яка й лежить в основі афективного компонента.

Саме атитюд здатен породжувати активну особистісну позицію відносно дійсності; доступність досвіду для свідомості, тобто здатність бачити події власного життя такими, якими вони є, не застосовуючи “психологічного захисту” і вироблення на цій основі самосвідомості, самопізнання, здатність до абстракції тощо. Це необхідна умова для процесу індивідуалізації та функціональної автономії рис. На їх основі виробляються стресостійкість, стійкість до фрустрації, які є такими необхідними на сьогодні.

Як показує досвід, стійкість психологічної установки на успіх можна виробляти, вселяючи надію на зміну ситуації на краще, вироблення впевненості, що молодь здатна через отримані знання до самореалізації, а отже здатна стати успішною.

Даючи студентам соціальні знання, виробляючи у них навички, уміння, компетентність, здібності тощо) досягається умови їх успішного функціонування навіть у такий складний період.

Навіть використання дистанційного навчання через платформу віртуального навчального середовища Львівської політехніки, відеоконференцій у Zoom і Teams, можна підвищити студентську успішність та розвинути здатність прагнень до самонавчання і самореалізації.

Так формується соціальний інтелект – як особистісна риса, яка визначає успішність соціальної взаємодії. Пізнаючи соціальні реалії, студенти здобувають досвід, розширюють свій світогляд, а завдяки гнучкості мислення створюють нове бачення світосприйняття, свого місця у світі та виробляється впевненість у власні сили.

Важливо виробити у студентів послідовність у їх діях, адже хаос не дає зосередженості на виконуваний роботі і мета стає розсіяною.

Ще однією важливою властивістю є вироблення організованості. Організована особистість чітко розставляє акценти, вибудовує план дій, на основі чого окреслюється чітка перспектива.

І тоді неможливе стає можливим. Як вважав Пліній Старший “Як багато справ вважали неможливими, поки не здійснили їх”.

Так руйнуються психологічні бар'єри, опір змінам, перестає насторожувати боязнь втрати старого, звичного й страх перед новим, незвичним.

Отже, постійний розвиток особистості є основною формою її існування. У процесі соціальних взаємовідносин, як зазначав Г. Олпорт, особистість, “відв'язується” від біологічних

потреб, а натомість вагомими стають психологічні установки на самоактуалізацію, заявлення себе у суспільстві, а основне виробляються здатність бути успішною. Це й є основною метою, яка покладається на навчальний процес у ЗВО і є виявом права особистості на самореалізацію та свободою, її вибору у незалежній Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закалик Г. М., Терлецька Ю. М., Шувар Н. М. Психологія розвитку та успіху особистості. – Львів: в-во Львівська політехніка, 2019. – 488 с.
2. Матеюк О. А. Д. М. Узнадзе про установку як одну з ключових категорій психології впливу// Проблеми екстремальної та кризової психології. – 2005. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 1-8.
3. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М.: Политиздат, 1975. – 303 с.
4. Узнадзе Д. Н. Теория установки. – СПб.: «Питер», 2001. – 416 с.

Г. М. Закалик
кафедра ТПП, ІППО
М. Я. Жентичка

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ТА СВОБОД МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ

Діяльність медичного персоналу є однією чи не із найскладніших сфер праці, що відносять до категорії «людина-людина». Адже їм доводиться мати справу не лише з пацієнтом – особою, яка страждає, часто терпить біль, перебуває у стані тривоги за своє здоров'я, своє подальше життя, яке може бути невизначеним як наслідок перенесеного захворювання. Медичний персонал вимушений контактувати і з родичами пацієнта, які іноді не те, щоб допомагали хворому, а часто чинять негативний вплив, чим ще більше ускладнюють його стан [3].

Як би це не виглядало дивним, але часто медичні працівники потребують фізичного захисту під час виконання ними професійних обов'язків з надання медичної допомоги пацієнтам, збереження їхнього здоров'я та життя. Згідно з офіційними даними за період 2013–2017 рр., загальна кількість зареєстрованих в Україні протиправних посягань на життя та здоров'я працівників лише системи екстреної медичної допомоги становила 543 випадки, два з них призвели до інвалідизації, а три – до летального кінця [2]. Медичні працівники не мають можливості невідкладно передати тривожний сигнал щодо небезпеки диспетчеру або в поліцію. А за браком часу і вироумілого ставлення до стану пацієнта, вони часто навіть не звертаються за офіційним фіксуванням випадків завданих їм тілесних ушкоджень. Саме з цим пов'язана проблема захисту прав медичного персоналу від протиправних посягань на їх життя та здоров'я [1].

З іншого боку, неадекватна поведінка хворого може провокувати агресивність лікаря чи медсестер, що носить характер порушень прав пацієнтів [4]. Тому актуальним було дослідити рівень агресивності медичних працівників філіалу приватного медичного центру, що знаходиться у м. Львові.

В основі дослідження було покладено методика діагностики агресивності (А. Ассінгер) [5], яка дозволяє виявити, чи достатньо людина коректна у відносинах з оточуючими її людьми і може свідчити про інтолерантне ставлення до пацієнтів чи колег по роботі. В опитуванні взяли участь 20 медичних працівників, з них – 15 осіб жіночої та 5 чоловічої статі.

У результаті проведеного дослідження з'ясовано, що 70% працівників виявляли помірний рівень агресії (39±2 бали). Вони миролюбиві, стараються уникати конфліктів усіма можливими способами.

При цьому в одного респондента спостерігалася надмірна пасивність, зумовлена невпевненістю в собі і в своїх силах.

Водночас у 30% респондентів (з них у п'яти осіб чоловічої статі та однієї жінки) відзначався дещо підвищений рівень агресії (45±3 бали), яка загалом не суттєво впливала на успішність у трудовій діяльності, хоча може проявлятися неврівноваженим ставленням до інших.

Отже, за результатами анкетування можемо констатувати, що атмосфера в медичному центрі загалом хороша. Значна частина медичних працівників (70%) володіють адекватною